

PETER VAN BRUGGEN

LOGEREN BIJ LOU

21 persoonlijke en indringende
portretten van de groten der popmuziek

Karakter Uitgevers B.V.

INHOUD

- Inleiding** 7
1. **Sting** – Dinner with band 23
 2. **Nils Lofgren** – Altijd zorgen dat je een gitaar bij je hebt 33
 3. **Abba** – Ik wil naar huis... maar ik schijn de enige te zijn 41
 4. **Elton John** – De ziekte die roem heet 51
 5. **Todd Rundgren** – Het zeemansleven van een popmuzikant 63
 6. **Fleetwood Mac** – Scheiding van tafel en band 75
 7. **Lou Reed** – Logeren bij Lou 83
 8. **The Beatles** – Que pasa, Carolina? 99
 9. **Pretenders** – We are... The Pretenders 127
 10. **Sex Pistols** – De *Daily Mirror* wil weten of ze vloeken 143
 11. **Dire Straits** – Brothers in arms 157
 12. **Patti Smith** – Making love to strangers 165
 13. **Rolling Stones** – Wat zei-die? Wat zei-die? 173
 14. **Steve Miller** – Investeren dat kun je leren 185
 15. **The Clash** – Do you, Mr. Jones? 203
 16. **Debbie Harry** – Een landerige zondag met Blondie 213
 17. **Jonathan Richman** – Icecream Man 223
 18. **The Ramones** – Kwik, Kwek en Kwak na de shockbehandeling 233
 19. **David Byrne** – Een diavertoning uit 1976 257
 20. **Van Morrison** – Met het mes op tafel 267
 21. **Supertramp** – Het is genoeg geweest 281

INLEIDING

Als ik vanuit mijn kamer in het Belgravia naar beneden kijk, zie ik hoe een Rolls Royce zich uit een steegje probeert te wurmen. Mijn hotelkamer is zo klein dat er alleen plaats is voor een bed. Even later zit Iggy Pop naast me. Hij komt hier in Londen om goed te maken dat hij me in Kopenhagen heeft laten zitten. Iggy pakt mijn arm en fluistert: 'Jij noemt een restaurant en ik trakteer!'

En daar, in de brasserie van mijn keuze, zie ik hoe Mr. Pop daar op een rococostoeltje verandert in een oud mannetje met een rimpel huid.

Gesprekken op voet van gelijkheid. Gesprekken over het leven, zoals vrienden die voeren. Zo heb ik mijn interviews altijd gedaan. Of er in elk geval naar gestreefd.

Gelijkheid is een moeilijk begrip in de wereld van de popsterren. Want sterren staan hoog aan de hemel, en de eenvoudige muziefan staat de hoogte in te turen. De enorme afstand tussen beiden wordt niet alleen vergroot doordat de ster zich een soort halfgod waant, maar ook doordat mensen die hem of haar ontmoeten zich zo ontzettend nederig gedragen. Weinig gelijkheid.

Gelukkig heb ik van die nederigheid nooit erg veel last gehad. Voor een aantal artiesten had ik grote bewondering omdat ze mijns inziens een legendarisch mooi liedje hadden geschreven, maar ach... de volgende ochtend stonden ze ook gewoon hun tanden te poetsen met het haar in de war en een rothumeur.

Ik heb collega's meegemaakt die zich tijdens interviews als een soort van hovelingen gedroegen, en Zijne/Hare Heerlijkheid in de meest absurde onzin knipmessend gelijk stonden te geven. Dan kreeg je een soort monoloog, waarin een artiest de grootste onzin kon orakelen. Maar op die manier voer je geen gelijkwaardig gesprek. Heus, ik heb wel eens iemand gezegd dat ik wel betere dingen te doen had (Frank Zappa). Ik heb ook wel eens aan een zangeres gevraagd of ze niet beter een mooi liedje kon gaan schrijven in plaats van mij te vervelen met haar chagrijnige bui (Chrissie Hynde). Het gaat er tenslotte niet alleen maar om dat je met iemand gepraat hebt; het gaat erom dat het een gesprek is op voet van gelijkheid. Een levensecht portret.

Ik ben nooit een fanschrijver (een schrijver die uitsluitend lovende stukken schrijft) geweest, wel een fan van schrijven. Want hoewel muziek altijd mijn liefde is geweest was schrijven mijn Grote Liefde. En waarover ik schreef? Ach, mijn eerste interviews voor de schoolkrant deed ik met de linksbuiten die net als ik ooit bij Xerxes was begonnen, Coen Moulijn. Ik interviewde de directeur van de Exota-limonadefabriek, nadat zijn flessen waren geëxplodeerd. En doodnervus had ik een vraaggesprek met Jan Wolkers, die me daarna samen met Carina in zijn Citroën DS naar huis bracht. Op mijn zeventiende was ik nachtedacteur bij *De Graafschapbode* en herschreef ik stukjes van plaatselijke correspondenten. Hele stapels kopij moest ik elke nacht bewerken en doorsturen. Ik hoor nog het geluid van de wegzoevende buizenpost. Na mijn studie Nederlands kwam ik voor de klas te staan op de school waar ik zelf enkele jaren eerder nog les had gehad, maar ik wilde geen leraar worden. Ik wilde schrijven, en het donderde niet waarover.

Toen ik in *Muziekkrant OOR* een kleine advertentie zag met alleen de tekst 'Schrijvers gevraagd' reageerde ik meteen. Het had ook om kasteelromans kunnen gaan, maar ik had geluk: ik mocht muziekverhalen gaan schrijven voor *Muziekkrant OOR*.

En daar zat ik dan, in die brasserie, aan de lamsboutjes met Iggy Pop, en de volgende dag stond er een interview met Steve Miller

op het menu, in het Parijse Hotel Meurice. Donderdag tafelvoetbalde ik met Eric Clapton in de kantine van de Olympic Studios in Londen. En zo vloog ik door Europa. Het was zeker geen straf: nog zie ik de heer Ferry naar zijn koelkastje lopen in zijn suite van Hotel Memphis en een fles Krug-champagne tevoorschijn toveren.

Maar hoe enthousiast ik ook was in mijn werk, fanstories schrijven lag me niet zo.

Ik las wel eens zo'n dweperig verhaal van een collega; draken van verhalen vond ik het soms. Ze waren vaak kritiekloos en gedwee. Bob Dylan was God en aan zijn knieën zat een discipel vermomd als popjournalist. Wat wilde Sting? Het regenwoud redden? Toen ik het hem vroeg, wilde hij gewoon erg rijk worden. En Bono maakte meeslepende muziek met U2, maar hij moest vooral niet denken dat hij Jezus was! En mocht hij dat wel denken, dan wilde ik hem niet dienen, maar ontmaskeren!

Fanverhalen! Maar ook het andere uiterste kwam voor. In Engeland had je de *New Musical Express*, kortweg de *NME*. Nog steeds trouwens. Journalisten als Nick Kent maakten er een hobby van om iedere artiest die ze tegenkwamen tot de grond toe af te branden. 'Wij noemden het de Enemy,' zei Steve Harley van Cockney Rebel met een veelzeggende blik. 'En die *cunt* van een Kent is gewoon een gefrustreerde muzikant!'

Je had ook journalisten die zichzelf tot ster uitriepen. Caroline Coon van de *Melody Maker* had in elk land waar ze kwam interviewen allerlei eisen over wat ze op haar hotelkamer wenste aan te treffen. Ze stuurde, zoals beroemde popartiesten dat plegen te doen, een soort verlanglijst vooruit naar de platenmaatschappij.

Zelf las ik graag *Rolling Stone*, met verhalen van onder anderen Hunter Thompson. Het waren goedgefundeerde en gedocumenteerde verhalen, gespeend van elke vorm van adoratie of cynisme. Het waren verhalen die een artiest en zijn karakter treffend in woorden wisten te vangen. Dat wilde ik ook! En, in eerste instantie uit onzekerheid of een interview wel zou slagen, begon ik me voorafgaand aan een ontmoeting uitvoerig in te lezen en vragen op te stellen. Dus geen vragen over het type plectrum dat werd gebruikt op het laatste album of de wereld-

vrede, geen open uitnodiging om antwoorden te geven op de automatische piloot, mijn doel was een interview waarvan ook de artiest in kwestie achteraf zou zeggen: 'Dát was een zeldzaam goed gesprek! Sommige dingen wist ik niet eens van mezelf!'

En na zo'n gesprek ging ik altijd terug naar mijn boerderij in het Gelderse Vierakker om er mijn verhaal te schrijven. Het was een curieuze tweedeling in mijn dagelijks bestaan: aan de ene kant het mondaine leven in luxehotels, aan de andere kant de serene stilte van het landleven. En de scheidslijn lag zo ongeveer bij de boomgrens bij Amersfoort. Daar werd mijn leven weer groen en ging het stadsleven over in landleven. Daar liet ik de beau monde vol glitter en glamour achter me, en hielp ik de buurman zijn koeien naar de stal te drijven. Oost west thuis best.

Toen ik eenmaal voor OOR schreef vroeg Bert Vuijsje me ook bijdragen te leveren aan de *Haagse Post*, en was het Jan Heemskerk sr. die me vroeg voor *Panorama* en *Playboy*. En net zo min als het mij zou hebben uitgemaakt of ik een muzikant of een schilder of schrijver portretteerde, maakte ik geen onderscheid tussen een verhaal voor *Panorama* of *Haagse Post*. Ik schreef mijn eigen verhaal. Bij *Panorama* wilden ze het liefst een reportage op een vissersboot met Annie Schilder halfnaakt in de mast... Ik gaf hun The Ramones! En bij de *Haagse Post* kon ik van collega's als Remco Campert, Jan Donkers, Maarten 't Hart, Kees van Kooten en Ischa Meijer nog heel wat leren.

Ischa nam me wel eens mee naar het café aan de overkant van de Keizersgracht 213 om me, dat was tenminste mijn veronderstelling, de fijne kneepjes van het vak bij te brengen. Jammer genoeg kwam dat er nooit helemaal van. Ischa vulde de tijd meestal met praten over zichzelf, zijn vader, de *Brief aan mijn moeder* en de laatste roddels bij *HP*. Degene die me wél leerde over het schrijven van goede verhalen was hoofdredacteur Ron Kaal. Het kwam veelvuldig voor dat wanneer ik een verhaal inleverde, hij steeds weer andere bezwaren en corrigerende opmerkingen had. Dan liet hij me in een kamertje achteraf aan mijn verhaal sleutelen tot het goed was; tot ik op een dag het wonderlijke besef had

dat al die verschillende instructies als stukjes van een puzzel in elkaar schoven. Ineens had ik het plaatje compleet. Wonderlijk genoeg was dat ook precies de keer dat Kaal geen aanmerkingen had en alleen maar zei: ‘Prima. In één keer goed!’

Zowel mijn eerste als mijn laatste interview verliep dramatisch; maar daartussen is geen enkel interview ooit mislukt. Was het een jeugdig soort enthousiasme, dat alles steeds maar lukte? In ieder geval zorgde ik ervoor dat ik elk interview tot in de puntjes had voorbereid, en dat mijn opnameapparatuur in orde was. En dan was het maar afwachten waar je het interview kon houden. Dat wilde ik nooit samen met andere journalisten, altijd alleen. Een promotieman of manager binnen gehoorsafstand kon er al voor zorgen dat het gesprek niet de gewenste intimiteit had. Het liefst zat ik aan een niet al te grote tafel met een kleedje erop. Geen storende factoren, zoals mensen die onverwachts binnen komen lopen.

Soms moest je een list verzinnen. Toen ik John Cale interviewde in de Utrechtse club Rasa vroeg ik aan de organisatie de sleutel van een kamer boven en draaide de deur in het slot.

Soms ook moest je een nog betere list verzinnen. Promotiemanager Ron Heijmans van platenmaatschappij Ariola liet me weten dat Cat Stevens geen interviews zou doen in Nederland – eigenlijk überhaupt geen interviews deed. In Duitsland had de Engelse zanger van Griekse oorsprong rolletjes uit camera’s van fotografen staan trekken en was hij op de vuist gegaan met al te opdringerige journalisten. Mijn nogal overmoedige reactie: ‘Mooi, dan ben ik de enige.’

Ik wist al weken dat Stevens zou komen concerner in het Rotterdamse Ahoy, in het kader van zijn Europese tournee, dus ik had het interview al voorbereid. Cat hoefde alleen de antwoorden nog maar in te vullen. Op die zaterdagochtend, de dag van het concert, stapte ik in mijn auto en reed naar Amsterdam. Daar hielp het geluk me een handje toen ik niet ver voor het Sonesta Hotel Steven Georgiou, zoals Cat eigenlijk heet, met een assistent een boetiek zag binnenlopen. Ik twijfelde geen moment, parkeerde mijn auto half op het trottoir, en liep naar de

winkel toe. Daar zag ik hem in een rek met kleren zoeken. Ik liep naar hem toe en vroeg beleefd: 'Kan ik u misschien helpen?' Hij schudde zijn hoofd, afwezig. 'Nee hoor, dank u, we kijken alleen even.' Ik liep de winkel weer uit, en reed mijn auto de parkeergarage van het Sonesta in.

Vervolgens ging ik, met een *Muziekrant OOR*, in de koffiebar van het hotel zitten. Lezend, met op het omslag een grote full-colourfoto van Cat Stevens. Het duurde even, maar uiteindelijk kwam hij met zijn assistent de hotelbar binnen. Hij zag de *OOR*, hij zag mij, en vroeg: 'Heb jij me niet net in die winkel...?' Ik glimlachte naar hem en liet hem de krant zien. 'Kijk, hier staat een heel groot verhaal over jou in. Een overzichtsverhaal waarin jij vaak geciteerd wordt, alleen... we hebben je nooit gesproken. Dus daar klopt helemaal niets van. Nou heb ik een voorstel: laten we dat rechtzetten. Ik wil er graag voor zorgen dat er een stuk over jou verschijnt dat wél correct is, waarin de feiten wél kloppen.'

Cat Stevens stemde toe, zij het niet geheel van harte. En het gesprek liep stroef. Ik merkte gaandeweg het gesprek dat Cat een populairwetenschappelijke interesse had voor filosofische onderwerpen, maar hij zat zich nog steeds kwaad te maken over dat artikel. Toen ik even naar het toilet ging zag ik daar, in de hoek boven de wastafels, twee spiegels in een hoek van 90 graden. Als je midden in de hoek van die spiegels keek, ontdekte ik, dan zag je jezelf niet in spiegelbeeld! Ik liep terug naar Cat Stevens en zei enthousiast: 'Ik heb nu een spiegel ontdekt waarin je jezelf kunt zien zoals ánderen je zien!' Hij liep mee naar het toilet en even later stonden we samen in de magische spiegel te kijken, en 'ooh' en 'aaah' te mompelen. De rest van de avond had ik een enthousiaste Cat Stevens aan mijn tafel, en regelmatig stuurde hij leden van zijn band naar het toilet om ook het wonder te aanschouwen. 'Daar kun je jezelf zien zoals anderen je zien!!!'

Maar mijn allereerste interview verliep dus desastreuus. Ik zat tegenover de zwarte basgitarist van de Doobie Brothers, Tiran Porter. Ik had twaalf vragen op een A4'tje getypt, en nog niet

geleerd die vragen te stellen in een zo naturel mogelijk gesprek. Ik begon dus de eerste vraag op te lezen, en wachtte toen trouw- hartig op een antwoord. Dat antwoord was kort maar krach- tig: 'Ja!' Ik keek hem aan, en hij glimlachte vriendelijk naar me. Maar deed er verder het zwijgen toe. Ik pakte mijn papiertje en stelde vraag 2, ook een gesloten vraag waarop je alleen met 'ja' of 'nee' kon antwoorden. Slim gedaan, Van Bruggen! Ditmaal koos Tiran voor 'nee'. En dat ging bij de overige tien vragen ook zo. Na een minuut of drie had ik al mijn vragen gesteld en had Ti- ran Porter zevenmaal 'nee' gezegd en vijfmaal 'ja'. Ik keek in een gezicht waarop de geamuseerde glimlach voorlopig niet meer weg zou gaan. Mijn ogen schoten terug naar het A4'tje en in totale verwarring begon ik opnieuw bovenaan, met het stellen van vraag 1.

Het was een dure les. Na dat eerste interview bereidde ik niet alleen méér vragen voor, ik stelde ook vragen die prikkelden, open vragen die uitnodigden om een lekker lang antwoord op te geven. Ik las mijn vragen niet meer op van de blocnote maar keek er onopvallend naar, steeds even tussendoor, en, ook be- langrijk, ik stelde vervolgvragen op de gegeven antwoorden. Een gesprek dus.

Eigenlijk deed ik het halve interview thuis, door me uitgebreid in te lezen, het liefst met diepgravende artikelen uit bijvoorbeeld *Rolling Stone*. Als een artiest aan de hand van je vragen de indruk kreeg dat je al heel veel van hem wist, was hij bereid zélf ook dieper te gaan. Maar je moest dat natuurlijk niet overdrijven. Ik heb een keer bij Beach Boy Bruce Johnston 's avonds laat op de hotelkamer gezeten en had toen niet alleen veertig vragen voor hem, maar die waren ook nog eens onderverdeeld in subvragen: 5a, 5b, 5c, 5d... Over zijn samenwerking met Terry Melcher, Kim Fowley, Sandy Nelson, Bruce & Terry, The Rip Chords, Barry Manilow, Brian Wilson... Die had ik allemaal misschien ook wel kunnen stellen, ware het niet dat achter Bruce zijn vrouw in bed lag te wachten tot ze kon gaan slapen. En het is slordig om het licht uit te doen als er nog een journalist in de kamer vragen zit te stellen!

Jarenlang lukte het me om iedere artiest te interviewen die ik wilde ontmoeten. Tot aan Neil Young. Zijn manager, Elliot Roberts, stond in de business bekend als een keiharde. Mister Roberts verleende geen gunsten aan smekende journalisten. En hij kende alle trucjes uit het handboek van de journalist om ons te omzeilen. Hij was een rotsblok waarin geen beweging te krijgen was, en meestal barricadeerde hij persoonlijk de kleedkamer van Neil Young.

Ik had een slecht voorgevoel. Hoe moest ik dat aanpakken? Ik besloot, een week voor Neil in Nederland zou optreden, naar Keulen in Duitsland te rijden, om het daar te proberen. Ook als het níét lukte, dan zouden ze in ieder geval mijn gezicht gezien hebben en kon ik het in Nederland opnieuw proberen. Deel één van het plan slaagde wonderwel. Mijn pogingen in Keulen mislukten grandioos, maar ik reed terug met een halve toezegging van Roberts voor een interview in Amsterdam.

Terug in Nederland had platenmaatschappij WEA besloten me te helpen. Niet door me een uurtje te geven met Neil Young in een rustig afgesloten kamertje. Nee, ik zat op die najaarsavond naast de verlegen zanger uit Canada in een restaurant, waar behalve mijn gepijnigde persoon ook Neils vriend (en mijn chef bij OOR) Constant Meijers aan tafel zat, recht tegenover hem, plus de gehele staf van de platenmaatschappij en de band. O ja, en achter mij zat, om stiekem mee te kunnen luisteren, Young-fan en auteur van het boekje *Vlekken in de lakens*, Bert Jansen.

Ik zei het al eerder: een goed voorbereid interview en de ideale omstandigheden, dat is het halve werk. Dit waren allesbehalve ideale omstandigheden. Diners in grote gezelschappen zijn heel geschikt voor bon mots en oppervlakkige social talk... maar een goed en diepgaand gesprek is uitgesloten. Hoe zou ik Neil Young ooit kunnen verleiden tot eerlijke antwoorden over zijn intiemste gevoelsleven als hij aan tafel zat met zakenrelaties? Kan een pastoor een parochiaan de biecht afnemen buiten de intimiteit van een stille kerk, in een vol stadion bijvoorbeeld, over de PA-versterking? Neil en ik konden elkaar niet eens in de ogen kijken, want ik zat naast hem. Bovendien is Neil Young niet bepaald een gezellige kletser, en er ontstond aan tafel al meteen een ongemakkelijke sfeer, die er niet bepaald beter op werd toen

de WEA-secretaresse halverwege de soep veel te hard en veel te vrolijk in het Engels naar me riep: 'Nou Peter, dat had je niet gedacht, hè, dat je wens om gezellig naast Neil Young te kunnen zitten ooit nog eens in vervulling zou gaan!' Vanaf dat moment was elke poging hier nog een interview uit te slepen gedoemd te mislukken. Beul, maak het kort, schoot er door mijn hoofd.

Blijkbaar werd er gehoor gegeven aan mijn wens, want een kwartier later verscheen de beul, in de persoon van een monumentale zwarte dame met een diep decolleté in de deuropening van het restaurant. Neil vroeg me beleefd of ik ergens anders kon gaan zitten. Terwijl ik opstond zag ik hoe Neils bandleden als boerenpummels met hun vorken suggestieve prikbewegingen in het vlees van hun biefstukken zaten te maken. Zelfs een afspraak om later een gesprek te hebben had ik niet kunnen maken. Ik zocht een plaatsje ergens tussen hen in en probeerde mijn ossenhaas met bosbessensaus zo te eten dat de bessen niet alle kanten op zouden vliegen.

Tien jaar lang heb ik ze gesproken, de mannen en vrouwen die de dromen van duizenden vangen in hun liedjes. Soms vielen ze tegen, zoals de troubadour Donovan (het debiele broertje van Dylan werd hij ook wel genoemd), die zacht en lijzig praatte en voortdurend met zijn vinger marmelade uit een bakje zat te likken; of Eric Burdon, die betaald wilde worden voor zijn antwoorden. De jongens van The Damned vroegen zich af waarom ze in godsnaam een interview met mij zouden doen. Als journalist tref je de versie-van-de-dag, een momentopname.

De vreemdste vogel die ik ooit tegenkwam was producer Kim Fowley. Die had ooit in Amerika een hit gehad met het liedje 'Alley-Oop', en daarna liedjes geschreven met Kiss, Helen Reddy en Alice Cooper... Uiteindelijk was hij het prototype geworden van de uitbundige impresario die van alles en iedereen een ster gaat maken. Toen ik hem vertelde dat ik interviews deed voor *Muziekkrant OOR*, *Panorama*, *Haagse Post* en *Playboy* stond hij erop voor elk blad een interview te doen, en zich tussendoor steeds even om te kleden, naar gelang de aard van het blad. Zo verscheen hij in *OOR* met cowboypak en in *HP* met een driedelig

kostuum. Steeds als er een kamerjongen boven kwam met consumpties dwong Kim hem bij wijze van talentenjacht een liedje te zingen en reageerde vervolgens steevast razend enthousiast op diens vocale verrichtingen. En, sprekend over een van zijn artiesten, de zangeres van meidengroep The Runaways, belde hij deze Joan Jett op om haar te vertellen dat hij een journalist had gevonden met wie ze zeker zou willen trouwen. ‘Hij heet Peter, hier heb je hem even, maar ga mekaar niet te veel zitten opgeilen, want het is *long distance* en ik moet het betalen!’ En dan kreeg ik een slaperig meisje aan de lijn, want in Amerika was het tenslotte drie uur in de nacht.

Later heb ik The Runaways nog eens geïnterviewd in hun kleedkamer. Een van hen, de blonde Cherie Currie, lag languit op haar rug op de kaptafel en weigerde daarvanaf te komen. Ik heb toen maar een stoel aangeschoven en de microfoon boven haar gezicht gehouden terwijl ik de vragen stelde.

Wonderlijk was ook Roger McGuinn van The Byrds, die me al na vijf minuten de vraag stelde: ‘Mag ik met je over Jezus praten?’ En grappig was de spraakverwarring die ontstond toen ik Stevie Nicks van Fleetwood Mac vroeg: ‘Do you like kitsch?’ en zij me verbijsterd aankeek en de wedervraag stelde: ‘Kids? From you?’

De voorbereiding van een interview is het halve werk. Stel: ik las een interview waarin de artiest zich herinnerde ooit als kleuter uit een brandend huis te zijn gered door zijn vader. Dan schreef ik mee met zo’n interview, destilleerde er nieuwe vragen uit. Dus niet: ‘Hoe was je jeugd?’ maar: ‘En toen kwamen de vlammen. Wat herinner je je daarvan?’ En: ‘Heb je een bijzondere band met je vader doordat hij je het leven heeft gered?’ En: ‘Heb je bepaalde rituelen ontwikkeld als je in hotels slaapt, bijvoorbeeld eerst kijken waar de brandtrap is?’ Als ik een aantal goede interviews had gelezen over iemand, dan tekende zich een duidelijk profiel af in vragen. Vaak wist ik dan al of een interview een succes kon worden. En ook kreeg je een indruk hoe iemand in een gesprek zou reageren, waar de valkuilen lagen en wat een geliefd gespreksonderwerp was.

Ik probeerde vragen te bedenken die prikkelend waren en niet van het niveau: 'Wat is je favoriete eten?' Want laten we eerlijk zijn: je vraagt nogal iets van iemand, om zijn of haar hele leven bloot te leggen aan een volslagen vreemde! Dat wil iemand uiteraard alleen delen met een enigszins volwaardige gesprekspartner. Waarom zou iemand zijn hele leven blootleggen tegenover iemand die geen drie woorden vooruit kan praten? Je kunt iemand vragen of hij of zij in zijn of haar leven erg veranderd is. Je kunt echter ook vragen: 'Stel dat de Stevie Nicks van vijftien jaar geleden hier nu binnen zou komen lopen. Zou zij met jou kunnen opschieten?' Na zo'n vraag zie je het gebeuren, hoe er van heel diep een authentiek antwoord moet worden opgegraven. Je kunt iemand vragen: 'Hoe was je toen je jong was?' Je kunt ook vragen: 'Was jij op school het type populaire klassenvertegenwoordiger of toch meer de dromer achter in de klas?'

Het kan ook geen kwaad originele vragen te stellen, onverwachte vragen. Tenslotte heeft een beetje artiest zo'n interview al honderden malen gedaan. En bij standaardvragen zijn zo langzamerhand standaardantwoorden gaan ontstaan. Frank Zappa vond publiciteit belangrijk en deed soms twaalf interviews op één dag. Hij had kant-en-klare antwoorden op vragen die hem al vaker waren gesteld. Een van die letterlijke standaardantwoorden dat ik in meerdere Engelse bladen was tegengekomen had ik als knipsel meegenomen naar een interview. En werkelijk, toen ik hem voor de grap de vraag stelde die ook door de *Melody Maker* was gesteld kon ik de letterlijke tekst meelesen in het knipsel terwijl hij me het antwoord gaf. Vol bewondering overhandigde ik hem het knipsel met de opmerking: 'Niet één foutje!'

De beste herinneringen bewaar ik aan Elton John, Steve Miller, George Harrison, Lou Reed, Blondie en Chrissie Hynde. Soms klikte het meteen, soms ook had ik waarschijnlijk het geluk dat ik iemand in een goede en praatgrage bui trof.

Gênant maar vooral grappig was het interview dat ik als enige Nederlander deed met Olivia Newton-John, op het hoogtepunt van haar roem als Sandy in *Grease*. Ik had de vragen keurig op een blocnote op mijn knie liggen, maar toen ik haar eenmaal in

de grote blauwe ogen keek kon ik de mijne er niet meer van losmaken, een halfuur lang. Onophoudelijk keek ze me recht in de ogen... De vragen op mijn blocnote heb ik niet één keer gezien!

Een van de weinige muzikanten die me niet, zoals Lou Reed, uitbundig een vriend noemde, maar dat wel wérd, was John Cale, uit dezelfde Velvet Underground. Met hem ging ik regelmatig uit, in New York en in Brussel, en urenlang hebben we elkaar horrorverhalen zitten vertellen (ons beider favoriete bezigheid) tot het ochtend werd.

Zoals het voorbeeld van Neil Young al aangaf: niet iedere artiest kan de belofte van zijn liedjes waarmaken. Ga maar na: als je als artiest erin slaagt om je gevoel onder woorden te brengen, dan vormen die liedjes samen een ideaal soort zelfportret. Niemand mag verwachten dat je in het dagelijks leven voortdurend zo leuk, zo mooi of zo ontroerend kunt zijn als in je beste liedjes. Integendeel, in het dagelijks leven snauw je een ober af, stap je met je verkeerde been uit bed, stel je iemand die heel veel van je houdt verschrikkelijk teleur. Je kunt wat dat betreft de schrijver van al die mooie liedjes nooit evenaren.

Bob Dylan zong 'who's gonna throw that minstrelboy a coin', maar het is niet uitgesloten dat hij lopend over Second Avenue zo in gedachten verzonken was dat hij vergat een muntstuk in de gitaarkoffer van een straatmuzikant te gooien. De romanticus Jackson Browne sloeg zijn vrouw Daryl Hannah wel eens (kun je het je voorstellen, de liefvallige zeemeermin?), en de keurige krullenbol Art Garfunkel, bekend van zijn zoete romantische ballads, stopte als een betrapte puber een *Penthouse* weg onder zijn matras toen ik zijn hotelkamer binnenkwam. Zowel Bruce Springsteen als Rob de Nijs heeft ooit zijn eigen vrouw bedrogen met de achtergrondzangeres uit zijn band. Dat zouden ze in hun liedjes nooit doen. Ik bedoel maar!

Dus hoewel sommige artiesten me met hun muziek in vervoe-ring konden brengen is het me nooit gelukt de persoon achter de muziek te idealiseren. Toen Tom Waits eindeloos zat door te zagen over zijn problemen en ik zelf net een mislukte relatie achter de rug had, vroeg ik hem netjes of hij misschien even kon

ophouden met zijn eindeloze zelfbeklag... Vervolgens zaten er twee mannen boos op elkaar te zijn, ieder aan het andere uiteinde van een bar, en de platenmaatschappij rende heen en weer met glazen whisky.

Je had journalisten die een artiest bijna kruiperig benaderden, en pas thuis achter hun computer de held gingen zitten uithangen. Dan hadden ze ineens een vlijmscherp oordeel over de man of vrouw die ze eerder nederig glimlachend gelijk hadden zitten geven in alles. Natuurlijk kom je niet ver als je eerst een artiest vertelt hoe slecht zijn albums naar jouw oordeel zijn, om dan vriendelijk te vragen of hij zin heeft in een interview. Natuurlijk stonden er alleen artiesten op mijn journalistieke verlanglijstje die ik als scheppend en uitvoerend kunstenaar hoog had zitten. De gesprekken waren altijd op voet van gelijkheid. Gesprekken over het leven, zoals vrienden die voeren. Of, zoals de oude indi aan het formuleert: gesprekken met vragen die je pas kunt stellen als je met elkaar gejaagd, gegeten en gedronken, gelachen, gehuild en geslapen hebt. Het leverde portretten op van dichtbij, zonder het vernislaagje dat managers het imago noemen. Portretten van artiesten in het wild, zoals je ze nooit meemaakte. Want Johnny Rotten, Elton John, Blondie en Lou Reed hadden geen journalist op bezoek! Lou had een vriend te logeren!

En of ik ergens spijt van heb? Nee. Het was mooi om al die mensen, die tot op de dag van vandaag op de radio te horen zijn, ontmoet te hebben. Maar dat hield een keer op; in mijn geval na driehonderd ontmoetingen, aan een tafel naast Neil Young. Niet dat dat mijn laatste interview was; het was echter wel het laatste in een lange reeks waarin alles steeds maar lukte. Tom Waits was de laatste en toen had ik het ook wel even gehad met het wereldje van de rock-'n-rolljetset.

Maar spijt? Heb je spijt van onweer of sneeuwstormen? Alles ging zoals het ging, en het waren vijftien mooie jaren, zoals ik later ook intens zou genieten van mijn radiojaren bij de KRO, waarin ik af en toe trouwens nog wel eens een oude bekende terugzag in mijn radiostudio van het *Weeshuis van de Hits* of de *Breakfast Club*.

Ja, spijt heb ik van die avond dat ik in de Ronnie Scott's Club in Londen vooraan zat aan een van de drie viptafeltjes, samen met fotograaf Kees Tabak, bij een optreden van de zangeres Maria Muldaur. Dat een ober ons kwam vragen wat we wensten en dat we toen wellustig de mooiste menukaart hebben zitten bekijken die we ooit zagen. Maar ja, geld hadden we nauwelijks bij ons, en die prijzen! We telden onze munten en zaten de hele avond enkele meters verwijderd van Maria's 'Midnight At The Oasis' op één glaasje water. Nou ja, twee glaasjes water. Aan het einde van een mooie maar sobere avond kwam de ober ons de rekening brengen, die alleen nog even getekend moest worden... want het werd ons allemaal aangeboden... door Warner Brothers.

Giesbeek,
9 mei 2014